

14.8.2007

Dnro 2296/4/06

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Riitta Länsisyrjä

ULOSMITTAUSKELVOTTOMAN SAATAVAN ULOSMITTAAMINEN

1

KANTELU

Kantelija arvostelee kantelukirjoituksessaan Helsingin kihlakunnan ulosottoviraston avustavan ulosottomiehen menettelyä ulosmittauskelvottoman saatavan ulosmittauksessa.

- - -

3

RATKAISU

Saadun selvityksen mukaan avustava ulosottomies oli 9.5.2006 ulosmitannut kantelijan ulosottooperinnässä kolmannelta henkilöltä olleen rikokseen perustuvan vahingonkorvaussaatavan velalliselta hänen velkojensa suoritukseksi. Kantelija otti ulosottovirastoon yhteyttä toukokuun lopulla ja kesäkuussa 2006, jolloin avustava ulosottomies oli kantelijalta saanut tiedon, että kysymys oli Helsingin kärjäoikeuden tuomiossa kantelijalle kotirauhan rikkomisesta aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä määrätystä korvauksesta. Kantelijan velalliselta kertyneet, ja kantelijan velkojille tilitetyt varat oli pyydetty heiltä takaisin 4.7.2006. Kantelijalle oli palautettu nämä kertyneet varat ja ulosottomaksut siten, että varat olivat kokonaan tulleet palautetuksi kantelijalle 14.7.2006 avustavan ulosottomiehen selvityksestä lähemmin ilmenevällä tavalla.

Ulosottolain tuolloin voimassa olleen 4 luvun 7 §:n 3 momentin nojalla ulosmittaamatta oli muun muassa jätettävä korvaus, joka suoritetaan kivusta ja särystä sekä henkisestä kärsimyksestä, viasta tai muusta pysyvästä haitasta taikka sairaanhoitokustannuksista, hautaamiskustannuksista tai muista henkilövahingosta aiheutuneista kuluista.

Näin ollen ulosmittaus oli kohdistunut ulosmittauskelvottomaan omaisuuteen ja ulosmittaus oli lainvastainen.

Ulosoton tietojärjestelmään ei ollut merkitty, että saatava oli ulosmittauskelvotonta omaisuutta, koska kysymyksessä oli korvaus henkisestä kärsimyksestä. Oikeusministeriön lausunnossa on todettu, että kysymyksessä olevan kaltainen tilanne on harvainen. Järjestelmässä tai sitä koskevassa ohjeistuksessa ei ollut otettu huomioon tällaista tilannetta, jossa ulosottovelkoja oli myös ulosottovelallinen.

Ulosottolain 1 luvun 19 §:n asianmukaisuuden vaatimuksesta seurasi, että ulosottomiehen tuli toimia huolellisesti arvioidessaan sitä, onko omaisuus ulosmittauskelpoista vai ei. Kysymys oli rikosperusteisesta vahingonkorvauksesta ja – kuten edellä on selvitetty – rikosperusteinen vahingonkorvaus henkilövahingosta ei ole ulosmittauskelpoista. Mielestäni olisi ollut huolellisuusperiaatteen mukaista, että avustava ulosottomies olisi varmistanut kantelijalta vahingonkorvauksen luonteen ja siten ulosmittauskelpoisuuden.

Saadun selvityksen mukaan varat on kuitenkin palautettu viivytyksettä kantelijalle. Lisäksi oikeusministeriö on tämän asian yhteydessä kiinnittänyt huomiota siihen, että kirjaamista tekevän henkilöstön tulisi saapuneen asian lisätietoihin tehdä huomautus kärsimyssaataavasta. Lisäksi tarvittaessa olisi oikeusministeriön mukaan siitä erikseen ilmoitettava niin sanotussa ULJAS-ilmoitustyöpinossa. Ministeriö selvittää myös mahdollisuutta lisätä järjestelmän asianimiin uusi asianimi liittyen ei-ulosmittauskelpoisiin korvauksiin.

Näin ollen kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinnitän avustavan ulosottomiehen huomiota ulosmitattavan omaisuuden ulosmittauskelpoisuuden varmistamisen tärkeyteen.

Kirjoituksen liitteet palautetaan kantelijalle .